

Cumhuriyetin İlk Kadınları

DIŞ POLİTİKADA
KADINLAR
WOMEN IN FOREIGN POLICY

Cumhuriyetin İlk Kadınları

Türkiye Cumhuriyetinin 100. yaşını kutladığımız 2023 yılı boyunca her alanda retrospektif çalışmalar değişik platformlarda paylaşıldı. Bu bağlamda 2023 yılı hem akademide hem de sivil toplumda yüzüncü yıla yakışır bir biçimde kutlandı. Akademi, medya ve sivil toplum alanlarının kesişimde yer alan Dış Politikada Kadınlar İnisiyatifi olarak bizler de yapılan retrospektif değerlendirmelere kendi alanımızda katkıda bulunmak istedik. Her sene hazırladığımız ve artık bir gelenek haline gelen Almanak çalışmamızın yanısıra bu sene siyaset, bilim, sanat ve iş hayatında Cumhuriyetin “ilk kadın”larını anmak istediğimiz bu çalışmayı da hazırladık. Cumhuriyet’in ilk kadınlarının isimlerini hatırlamak/hatırlatmak, onları onurlandırmak ve kısacık da olsa özgeçmişlerini paylaşarak Cumhuriyet’e olan katkılarından bahsetmek bizlere ve genç nesillere ilham verecektir diye düşünüyoruz.

Türkiyede kadın hareketi 1800’lerin sonunda Birinci Meşrutiyetin ilan edildiği dönemde ortaya çıkmıştır. Bu dönemde kadınlar kamusal alanda aktör olma mücadelesi vermiş ve Türkiye’deki kadın hareketinin pek çok öncü ismi bu dönemde yetişmiştir. Fatma Aliye, Emine Semiye, Halide Edip, Nezihe Muhittin, Nigar Hanım, Gülnar Hanım gibi çok sayıda Osmanlı kadını yazıları ve bu yazıları geniş kitlelere duyurabildikleri basın organlarıyla kadınların kamusal alanda varolma mücadelesinin öncülüğünü yapmış ve böylece çok eşlilik, hukuksal eşitlik, eşit miras paylaşımı, boşanmada kadının da söz sahibi olması gibi konuların tartışılmasına ön ayak olmuşlardır. 1923 yılında Türkiye Cumhuriyetinin kurulması ise kadın hareketini bir sonraki evreye taşımıştır. Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri’nde (2006, s.219) yer alan şu

Seçme ve seçilme hakkını kazandıktan sonra 1935’te meclise giren ilk kadınlar

sözü kadınların Cumhuriyet için ne kadar önemli olduğunu net bir biçimde anlatmaktadır: “Bir sosyal hayat, bir millet erkek ve kadın denilen iki cins insandan oluşmaktadır. Mümkün müdür ki bir kitlenin bir parçasını ilerletelim. Diğerini görmezden gelelim de kütlenin genel durumu ilerleyebilsin. Mümkün müdür ki bir camianın yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça diğer kısmı semalara yükselebilsin. Şüphe yok ki ilerleme adımları, dediğim gibi iki cins tarafından beraber, arkadaşça atılmak ve ilerleme ve yenilenme alanında mesafe kaydetmek lazımdır. Böyle olursa devrim başarılı olur.” Yeşim Arat’ın da ifade ettiği gibi cumhuriyetin ilanı ve sonrasında kabul edilen reformların da kadın mücadelesine büyük katkısı oldu. Kadınların geleceğine şekil vermek için mücadele etmeleri ise Cumhuriyete meşruiyet kazandırdı

Cumhuriyet’in ilanı sadece bir rejim değişikliğinin ilanı değildi. Cumhuriyet aynı zamanda bir ‘Modernleşme ve Batılılaşma’ sürecinin başlangıç noktasıydı. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün “muassır medeniyetler seviyesine ulaşmak” idealinin yansımalarının en belirgin olduğu konu kadınların kamusal alanda yer alması oldu.

1926 yılında kadın ve erkelere eşit yurttaşlık hakkı tanıyan Medeni Kanun'un kabulü, laikliğin yerleşmesini sağlayan devrim ve inkılaplar ve kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesine dair kanunun çıkmasıyla Türkiye'de kadınların hak kazanım mücadelesini hızlandırdı.

Erken Cumhuriyet döneminde gerçekleşen reform ve inkılaplar kadınları kamusal alanda daha çok yer almasını cesaretlendirirken, kadınlar siyaset de dahil olmak üzere hayatın hemen hemen her alanında yer almaya başladı. 1960'lardaki sol hareketin güçlenmesi eşitlik fikirlerinin yayılmasını sağlarken, 1980-2000 yılları arasında feminizm ve feminist hareket gelişti ve örgütlendi. 1973-1982 yılları arasında 10'a yakın kadın örgütü varken bu sayı 1982-2004 yılı arası 64'ü buldu ve 2010 yılında bu sayı 350'ye yaklaşıyordu. Günümüzde bu sayı oldukça artmış durumda. Sadece 8 Mart'larda gerçekleşen Feminist Gece Yürüyüşlerine baktığımızda bile kadınların verdiği mücadelenin ne kadar farklı alanlarda ve yapılarda devam ettiğini görürüz.

Cumhuriyet'in yüzüncü yılını tamamladığımız bugünlerde geriye dönüp baktığımızda "verilen" (bazen de "geri alınan") haklara ve hukuksal düzenlemelere rağmen Türkiye'deki kadınların hayatın her alanında varolma ve özgürleşme mücadelesi devam ettiğini ve tüm engellemelere rağmen hâlâ varolma mücadelesi verdiklerini görüyoruz. Kadınların varolma mücadelesi verdikleri alanlarda "ilk" olan kadınlardan aldıkları cesaretle yollarına devam ettiklerini görüyoruz. Elbette Cumhuriyet'in ilk kadınları bu çalışmada ismini andığımız

Adile Ayda (1912 - 1992) İlk kadın senatör ve diplomat, akademisyen, yazar

kadınlara sınırlı değil. Burada adını anamadığımız yüzlerce "ilk" kadın olduğundan şüphemiz yok. Burada yapmak istediğimiz siyaset, sanat, spor, bilim ve profesyonel hayatta 100 yıllık Cumhuriyet tarihinin ilk olarak tanınan kadınlarından örnek bir seçkiyi paylaşmak. Bu seçkiyi farklılaştırmak ve sayıyı artırmak tabii ki mümkün. Kısa özgeçmişlerini paylaştığımız bu kadınların bazılarının "ilk" oldukları konusunda değişik spekülasyonlar olduğunun da farkındayız. Bu seçkiyi hazırlamamızda yol gösterici olan iki çalışma oldu. Bunlardan ilki Kadın Eserleri Kütüphanesi, ve Bilgi Merkezi Vakfı tarafından düzenlenen Cumhuriyet'in Kadınları 1923-2023 Sergisi, ikincisi de Ankara Goethe Institute tarafından düzenlenen Cumhuriyet'in Kadınları Sahneye Çıkıyor Sergisi oldu. Biz bu sergilerin verdiği ilhamla Cumhuriyet'in "İlk Kadın"ları çalışmasını TED Üniversitesi Toplumsal Hizmet (TEDU 102) dersi kapsamında gönüllü olarak bize destek olan Ali Sarp Edeş ve İrem Su Özgül ile birlikte hazırladık.

Bezen Balamir Coşkun
Sevgi Uçan Çubukçu
Zeynep Alemdar

Cumhuriyetin İlk Kadınları

Siyaset

“Daha emin ve daha doğru olarak yürüyeceğimiz bir yol vardır: Büyük Türk kadınına çalışmamıza ortak kılmaktır.”

Mustafa Kemal Atatürk

Adile Ayda (1912 - 1992)

İlk kadın diplomat

Lise öğrenimini İstanbul'daki Notre Dame de Sion Fransız Lisesi'nde yaptıktan sonra 1932'de Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitiren Adile Ayda 1932'de Dışişleri Bakanlığı giriş sınavını kazanarak Türkiye Cumhuriyeti'nin **ilk kadın diplomatı** olmuştur. Yönetmeliğe göre kadın diplomatların dış ülkelere tayin edilemeyeceklerini öğrendikten sonra 1934'te Dışişleri'nden istifa etmiştir. İstifasının ardından Ankara Devlet Konservatuvarı'nda, Maarif Cemiyeti Koleji'nde ve Ankara Kız Lisesi'nde Fransızca öğretmenliği yapmış, 1957 yılında Dış İşleri Bakanlığı kadın diplomatlar için "Dış ülkelere tayin edilemezler" kaydını kaldırdıktan sonra Dışişleri Bakanlığı'na geri dönen Adile Ayda 1958'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda delege, 1959'da Lahey ve 1961'de Belgrad Büyükelçilikleri müsteşarı, 1963'te Kültür İşleri Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. Ayda 1976 yılında Cumhuriyet Senatosu'na Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Kontenjan senatörü seçilmiş ve 1980'e kadar bu görevi sürdürmüştür.

Arzu Çerkezoğlu

(1969)

İlk Kadın Sendika Genel Sekreteri

1986 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okurken öğrenci gençlik mücadelesi içinde yer alan Çerkezoğlu, İstanbul Öğrenci Dernekleri Federasyonu Kurucu Genel Sekreterliği gibi görevlerde bulunmuştur. Hekimliğe başladıktan sonra da sağlık işçileri için sendikal faaliyetlerde bulunan Çerkezoğlu, Tüm Sağlık Sen ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nda üç dönem şube başkanlığı görevlerini üstlenmiştir. Mücadelesine 2001 yılından itibaren Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası (Dev Sağlık-İş) çatısı altında devam eden Çerkezoğlu, 2 dönem genel sekreterlik yapmasının ardından 2008 yılında halen sürdürdüğü Dev Sağlık-İş Genel Başkanlığı görevini üstlenmiştir. Arzu Çerkezoğlu, 2013 Nisan'ında gerçekleşen DİSK Genel Kurulu'nda genel sekreterlik görevine seçilmiş ve **DİSK'in ilk kadın Genel Sekreteri** olmuştur. 2018 Mayıs ayında DİSK Genel Başkanlığı'na seçilen Çerkezoğlu, bu göreve 14-16 Şubat 2020 tarihlerinde düzenlenen DİSK 16. Genel Kurulu'nda tekrar seçilmiştir.

Behice Boran

(1910-1987)

İlk Kadın Parti Genel Başkanı

Eğitimine Amerikan Kız Koleji'nde başlayan Behice Boran Amerika'da Michigan Üniversitesi'nden burs alarak Doktorasını bu okulda tamamlamıştır. Türkiye'ye döndükten sonra Dil – Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Sosyoloji bölümüne doçent olarak atanmıştır. Türkiye'de sosyalist düşüncenin yayılmasında önemli bir rol oynayan Boran'ın toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın hakları, emek hareketi gibi konularda önemli çalışmaları olmuştur. Aynı zamanda **Türkiye İşçi Partisi'nin kurucularından biridir ve Partinin ilk kadın Genel Başkanı'dır.**

DerviŖe Koçođlu

(1918 - 2002)

İlk Kadın Sendika BaŖkanı

İstanbul apa Kız Enstitüsü'nü bitirdikten sonra Bandırma Yaprak Tütün Bakım İşleme Evi'nde işe başlamış ve burada sendikal faaliyetlere katılarak, yönetim kuruluna seçilmiştir. DerviŖe Koçođlu **Türkiye'nin ilk sendika başkanı olmasının yanı sıra bu görevi uzun süre sürdürmüş ilk kadın.** 1955'te ilk kez başkan olduktan sonra 1967'ye kadar yapılan genel kurulların hepsinde yeniden seçilerek Bandırma, Balıkesir, Çanakkale Havalisi Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçiler Sendikası'nın başkanlığını yapmıştır. Koçođlu, 19 Ağustos 1968'de kurulan Tek Gıda-İş'in kurucular kurulunda da yer almış, Türkiye Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçi Sendikaları Federasyonu'nun kendisini feshederek Tek Gıda-İş'e katılmasıyla birlikte 5 Temmuz 1970'te yapılan genel kurulda Tek Gıda-İş Bandırma şube başkanlığına seçilmiştir. 11 dönem sendika başkanlığı yapan DerviŖe Koçođlu'nun Hanım'ın aktif sendikal görevi 21 Aralık 1975'te yapılan genel kurulda hiçbir yönetim kademesinde yer almaması ile sone erdi.

Filiz Dinçmen (1939)

İlk Kadın Büyükelçi

Cumhuriyet'in **ilk kadın büyükelçisi** olan Filiz Dinçmen Ankara Üniversitesi Mülkiye'de eğitim gördükten sonra Dışişleri Bakanlığına girme hakkı kazanmış ve Dışişleri Bakanlığı'nın çeşitli kademelerinde görev yaptıktan sonra ilk yurt dışı görevini New York'ta yapmıştır. New York'tan sonra Tahran'a, daha sonra da Brüksel'e atanmıştır. Filiz Dinçmen Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun New York'ta yapılacak dönem toplantısına İlder Türkmen'in Başkanlığı'ndaki heyette yer almış ve 1961'de Dışişleri Bakanlığı'nın Birleşmiş Milletler Dairesi 2. ve 3. Kâtipliği görevlerinde bulunmuştur. Dinçmen daha sonra Ağustos 1965'te Birleşmiş Milletler New York Ofisi'nde 2. Sekreter ve 1. Sekreter görevlerinde bulunmuştur. 1968-70 yılları arasında Türkiye'nin Tahran Konsolosluğu'nda görev alan Dinçmen 1982 yılında ilk kadın büyükelçi olarak Lahey'e atanmıştır. 1984 yılında Strasbourg'da Avrupa Konseyi Türkiye Daimi Temsilcisi görevine getirilmiştir. 1989 yılında Dışişleri Bakanlığının **ilk kadın müsteşar yardımcısı** olmuş, 1991 yılında bu görevine ek olarak Dışişleri Bakanlığı sözcüsü olmuştur.

Lale Aytaman (1944)

İlk Kadın Vali

İstanbul Avusturya Kız Lisesinden mezun olmuştur. Ankara Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak Almanca dersler vermiştir. Aslen Filolog olan Lale Aytaman Cumhuriyet'in **ilk kadın valisidir**. 1991 yılında, ANAP genel başkanı Mesut Yılmaz'ın başbakanlığındaki hükümet tarafından Türkiye'nin ilk kadın valisi olarak Muğla'ya atanmıştır. Görevini 1995 yılına kadar sürdüren Lale Aytaman 1994-95 yıllarında Muğla valisi olarak Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Planlamalar Kongresi Türk Milli Heyeti Başkanlığı da yapmış ve "Avrupa Planlamaları Çalışma Grubu" başkan yardımcısı olmuştur. 1995 yılında ANAP'tan XX. Dönem Muğla milletvekili seçilmiştir. Aynı dönemde TBMM Kadının Statüsünü Araştırma Komisyonu Başkanlığı yapmıştır. Ayrıca Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) ve Batı Avrupa Birliği (BAB) Milli Heyet üyeliği yaparak AKPM'de bir Komisyon Başkanlığı'na seçilen **ilk Türk milletvekili** olmuştur.

Fatma Müfide İlhan

(1911 - 1996)

İlk Kadın İl Belediye Başkanı

1950 yılında Mersin Belediye Başkanı olarak seçilen Fatma Müfide İlhan **İl Belediye Başkanı olarak seçilen ilk kadın** olma unvanını taşır. Babası Mehmet Nazif Bey, Çanakkale’de Miralay Mustafa Kemal’in emrinde görev almış ve 8 Ağustos 1915’de Conkbayırı’nda şehit düşmüştür. Amcası Fevzi Bey (Çakmak), kardeşinin ailesiyle yakından ilgilenmiştir. Aslen eğitimci olan Müfide İlhan, Doktor olan eşinin Afganistan’a gönderilmesiyle Kabil’e gitmiş ve 1944 yılına kadar burada kendi çocuklarının yanısıra Kabil’de bulunan Türk ailelerin çocuklarının eğitimiyle ilgilenmiştir. Kabil’de buldukları süre içerisinde Kabil Yardımseverler Cemiyeti’nde çalışmış ve başkanlığını üstlenmiştir. Türkiye’ye döndükten sonra Çocuk Esirgeme Kurumu Keçiören Çocuk Yurdu’nda müdür olarak çalışmaya başlayan Müfide İlhan, çok partili döneme geldikten sonra Demokrat Parti’ye (DP) katılmış ve 8 Eylül 1950 tarihinde Mersin Şehir Meclisi’nin DP’li yeni üyeleri arasında yapılan oylama sonucunda ittifakla Belediye Başkanı seçilmiştir.

Sadiye (Ardahan) Hanım (1897 - 1951)

İlk Kadın Belediye Başkanı

Medeni kanun ile kazanılan hakların ardından, Türkiye'de kadınlar, 1930'da belediye seçimlerine, 1933'te muhtarlık seçimlerine katılma hakkı ve 1935 yılında yapılan milletvekili seçimlerinden önce de milletvekili seçme ve seçilme hakkı kazandılar. 1930 yılında çıkarılan Belediye Yasası ile kadınlara da belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı tanınması ile aynı yıl Şadiye Hanım, Kılıçkaya (eski adı: Ersis) kasabasında belediye başkanı seçilmiştir. Şadiye Hanım, 1930 yılında Artvin Yusufeli'nin Kılıçkaya Belediyesine Belediye Başkanı seçilerek, **Türkiye'nin İlk Kadın Belediye Başkanı** olmuş ve 1930-1932 yıllarında bu görevi yürütmüştür.

TBMM'de Seçilen İlk Kadın Milletvekilleri

5 Aralık 1934 tarihli kanunla kadınlarımız milletvekili seçme ve seçilme hakkını elde ettiler

Türkiye'de kadınların ilk kez katıldığı 1935 yılı seçimlerine gerek seçmen olarak gerekse milletvekili adayları olarak kadınların katılımı oldukça yüksek oranda gerçekleşmiş, özellikle büyük şehirlerde oy verenlerin % 48'e yakını kadın seçmenlerden oluşmuştur. Seçim sonuçlarına göre, 399 milletvekilliğinden 17'sini kadın adaylar kazanmıştır. 1935 yılı seçimlerinde TBMM'ne Seçilen İlk Kadın milletvekilleri ve seçildikleri bölgeler ise şöyledir:

TBMM'de Seçilen İlk Kadın Milletvekilleri

İl Adı Harf Sırasıyla

**Mebrure
Gönenç** (Afyonkarahisar)

Hatı Çırpan (Satı Kadın
Ankara)

**Türkân Baştuğ
Örs** (Antalya)

Sabiha Gökçül Erbay
(Balıkesir)

Ayşe Şekibe İnel (Bursa)

Hatice Özgener (Çankırı)

**Huriye Öniz
Baha** (Diyarbakır)

Fatma Memik (Edirne)

Nakiye Elgün (Erzurum)

Fakihe Öymen (İstanbul)

**Benal Nevzad İstar
Arıman** (İzmir)

Ferruh Güpgüp (Kayseri)

**Bahire Bediz Morova
Aydilek** (Konya)

Mihri Pektaş (Malatya)

Meliha Ulaş (Samsun)

Esmâ Nayman (Seyhan)

Sabiha Görkey (Sivas)

Seniha Hızal (Trabzon)

Türkan Akyol

(1928 - 2017)

İlk Kadın Bakan

Prof. Dr. Türkan Akyol göğüs hastalıkları alanında uzman doktor, ilk kadın Sağlık Bakanı ve Ankara Üniversitesi'nin ilk kadın rektörüdür. Ankara Üniversitesi'nden tıp doktoru olarak mezun olmuş, aynı fakültenin Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı'nda önce asistanlığını tamamlayarak aynı fakültede profesörlük ünvanını almıştır. Fransa, Hollanda ve ABD'de de çalışmalar yapan Akyol siyasete atılarak **Türkiye Cumhuriyet'inin ilk kadın bakanı** olarak 1971-1972 yıllarında görev yapmıştır. 1980 yılında da **Ankara Üniversitesi'nin ilk kadın rektörü** olmuştur. Ayrıca Dünya Sağlık Örgütü Avrupa onursal üyesi ve Sosyalist Enternasyonal Kadınları Şube Başkan Yardımcısı olarak da görev yapmıştır.

Cumhuriyetin İlk Kadınları

Bilim ve Sanat

“Bizim toplumumuz için ilim ve fen lazım ise, bunları aynı derecede hem erkek hem de kadınlarımızın iktisap etmesi lazımdır.”

Mustafa Kemal Atatürk

Bedia Muvahhit

(1897-1994)

Sinema ve tiyatro oyunculuęu yapan ilk kadın

Bedia Muvahhit, Cumhuriyet döneminde sinema ve tiyatro oyunculuğu yapan ilk kadınlardandır. Oynadığı roller ve performanslarıyla dönemin seyircisi ve eleştirmenlerin beğenilerini kazanmıştır. Ayrıca, Türk kadınlarının memuriyet işlerine henüz kabul edilmediği bir dönemde Fransızca ve Rumca bildiği için geçici bir süre İstanbul Telefon Şirketi'nde memur olarak çalışan ilk Türk kadınlardan biri olmuştur. Muhsin Ertuğrul tarafından 1922 yılında filme çekilen Halide Edip Adıvar'ın kaleme aldığı Ateřten Gömlek filminde rol almıştır. Böylece Bedia Muvahhit Türk sinemasının ilk kadın sinema oyuncuları olarak tarihe geçmişlerdir. Bedia Muvahhit sinemadan hemen sonra tiyatrodaki rol oynamaya başlamıştır. 1923 yılında İzmir'de sergilenen "Ceza Kanunu" adlı oyununda "Sacide" rolünü oynayan Bedia Muvahhit'i Mustafa Kemal Pařa da izlemiştir.

Canan Dağdeviren

(1985)

Harvard Topluluğuna genç araştırmacı olarak kabul edilen ilk Türk bilim insanı

Massachusetts Institute of Technology Fizik bölümünde çalışmalar yapan ve Harvard Society (Harvard Cemiyeti) tarihinde cemiyete genç araştırmacı olarak kabul edilen **ilk Türk bilim insanıdır**. Dr. Dağdeviren esnek elektronik sistemler, biyolojik materyaller ve giyilebilir teknoloji alanlarında yaptığı çalışmalarla tanınmaktadır. Çalışmaları, sağlık teknolojileri alanında devrim niteliğinde çalışmalar olarak tanımlanmaktadır ve pek çok uluslararası ödül kazanmıştır.

Dilhan Ege Eryurt

(1928 - 2012)

İlk Kadın Astrofizikçi

Türkiye Cumhuriyeti'nin **ilk kadın astronomudur**. Astrofizik ve uzay bilimleri üzerine uzman olan Eryurt İstanbul Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra ABD'nin Michigan Üniversitesi'nde doktora eğitimini tamamlamıştır. ABD'de de bulunduğu sürece çeşitli araştırmalar yapmıştır. Çalışmalarının odak noktası, yıldızların evrimi ve nükleosentez olmuştur. Alanındaki çalışmalarıyla takdir toplayan Eryurt, 1961 yılında Amerikan Ulusal Bilim Akademisi'nden aldığı bursla NASA'nın New York'taki Goddard Uzay Araştırmaları Enstitüsü'nde çalışmaya başlamış ve Uzay ve Yer Bilimleri alanındaki en yetkin kurumlardan biri olan enstitüde tek kadın astronom olmuştur.

Halide Pişkin

(1902 - 1959)

Kendi adına tiyatro topluluğu kuran ilk kadın sanatçımız

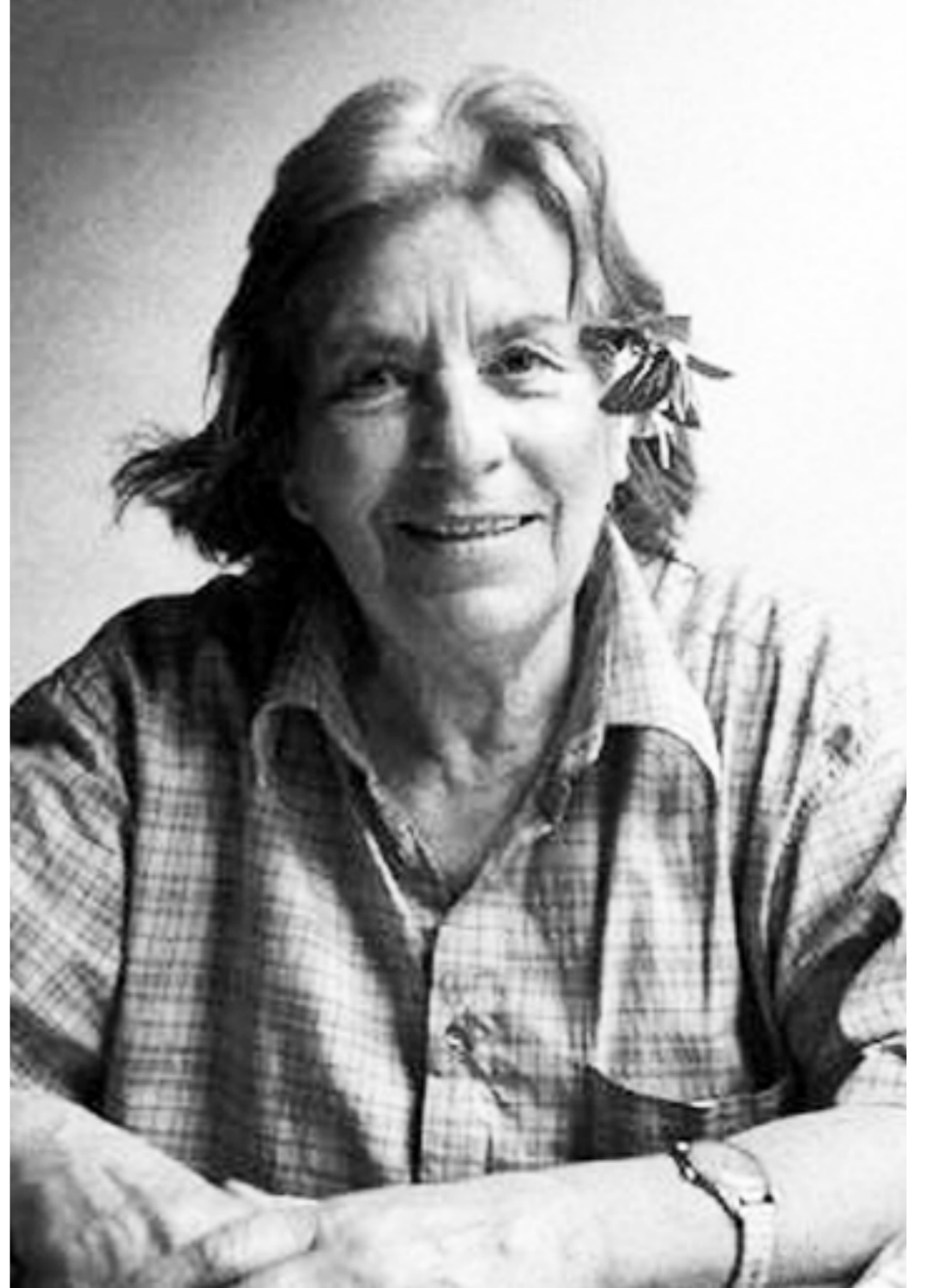
Cumhuriyet döneminin **ilk Türk kadın tiyatro sanatçılarından biridir**. Aynı zamanda **kendi adına bir tiyatro topluluğu kuran ilk Türk kadın tiyatrocudur**. “Halide Pişkin Tiyatrosu”, Türkiye’de sahibi kadın olan ilk tiyatro topluluğudur. Oyunculuk hayatına Şadi Fikret’in kurduğu Milli Sahne topluluğunda başladı ve daha sonra Dârülbedâyi’ye geçmiş, daha sonra Raşit Rıza Tiyatrosu ve Ses Tiyatrosu’nda da yer almıştır. Türkiye’nin en küçük kasabalarına kadar giderek temsiller vermiş, yerine göre vodvil, dram, komedi ve hatta operet oynamıştır. 1952 yılına kadar devam eden bu dönemde sanatçı, Raşit Rıza ve Naşit Özcan gibi aktörlerle çalışmıştır.

Halet ambel

(1916 - 2014)

İlk Kadın Arkeologlarımızdan

Yaşadığı dönemde bilim insanı kimliği ile özellikle arkeoloji ve prehistorya alanındaki akademik çalışmalarıyla ülkemizde bu alanların gelişimine önemli ölçüde katkı sağlayan **ilk kadın arkeologlardan** biri olan Halet ambel Türkiye arkeoloji dünyasında önemli bir figürdür. Özellikle Hitit Dönemi'ne ait yaptığı çalışmalarla bilinir. Hitit arkeolojisi üzerine yaptığı çalışmalarla büyük takdir toplamıştır. Arkeoloji, pre-historya ve filoloji alanlarında yaptığı çalışmaların yanısıra gençliğinden itibaren sporun pek çok dalıyla ilgilenen amlıbel 1936 yılında Atatürk'ün isteği üzerine Berlin'de düzenlenen Olimpiyat Oyunları'nda Suat Fetgeri Aşeni ile birlikte Türkiye'yi temsil eden ilk kadın millî sporcu olmuştur. Burada kayda değer bir başarı gösteremese de Olimpiyat Oyunları'na katılan ilk Türk ve Müslüman kadın sporcu olarak tarihe geçmiştir.

İnci Özdil (1960)

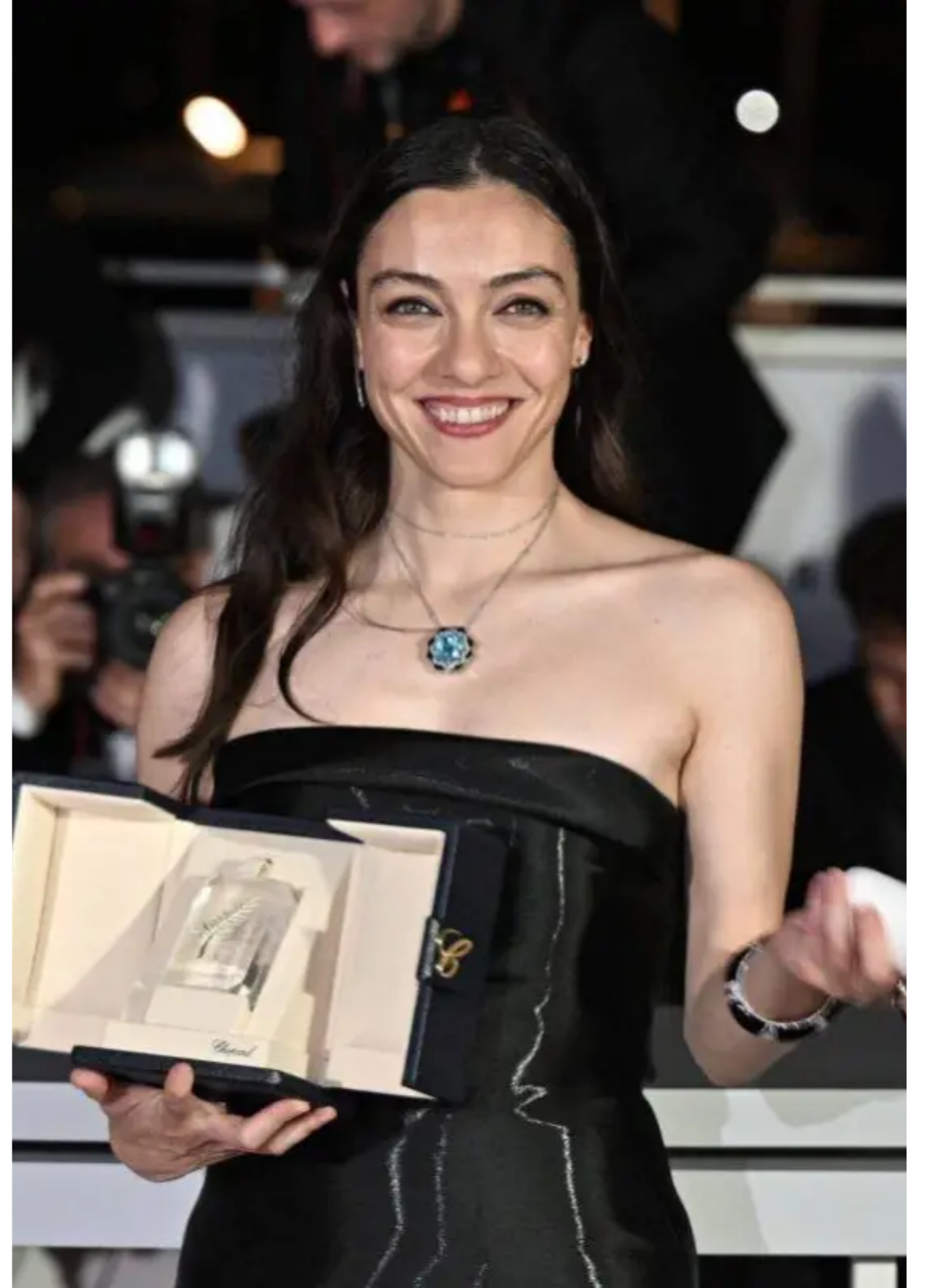
İlk Klasik Batı Müziği Kadın Orkestra Şefi

Türkiye'nin **ilk klasik batı müziği kadın orkestra şefidir**. Ankara Devlet Konservatuvarı Piyano bölümünde eğitim hayatına başlamış, ardından Kompozisyon bölümüne geçmiştir. Kendi bestelerini yapmak kadar kendi besteleri icra eden orkestraları yönetme arzusunda olan Özdil bu arzusunu gerçekleştirerek klasik batı müziği alanında Türkiye'nin ilk kadın orkestra şefi olmuştur. 1988 yılında Hans Werner Henze Festivalinde en iyi yorumcu ödülünü kazanmıştır. 2016 yılında müziğe yaptığı katkılar nedeniyle ARAM Onur Ödülü'ne layık görülmüştür.

Merve Dizdar (1986)

Cannes Film Festivalinde En İyi Kadın Oyuncu

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk bölümünden mezun olan Merve Dizdar televizyon dizilerinin yanı sıra sinema filmlerinde de rol almaktadır. Kuru Otlar Üzerinde filminde canlandırdığı Nuray rolü ile 76. **Cannes Film Festivalinde En İyi Kadın Oyuncu** Ödülünü alarak bu ödülü alan ilk Türk kadın oyuncu olmuştur.

Mesude Çağlayan

(1918 - 2011)

Türk Operasının ilk Kadın Solistlerinden

Türk operasının ilk kadın solistlerinden biri olan soprano Mesude Çağlayan, 21 Haziran 1940 yılında, Ankara Halkevi sahnesinde konservatuvar öğrencilerince gerçekleştirilen ilk opera temsilinde, Puccini'nin "Madama Butterfly" operasının ikinci perdesinde "Cio Cio San" rolünü üstlenmiştir. Uzun yıllar sahnelerde pek çok başrol oynayan Çağlayan'a Madam Butterfly operasındaki başarısı sayesinde Japon hükümetince teşekkür ile "Butterfly Bebeği" armağan edildi. Çağlayan'ın o temsillerde giydiği kimonosu ve hediye edilen bebek, 2008'den itibaren Ankara Opera Binası'nın üst fuayesinde sergilenmektedir.

Nüzhet Gökdoğan

(1910 - 2003)

İlk Kadın Gökbilimci ve İlk Kadın Dekan

Babası Atatürk'ün silah arkadaşlarından olan Mehmet Zihni Toydemir'dir. Türkiye'nin **ilk kadın gökbilimcisi ve ilk kadın dekanıdır**. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi dekanlığı yapmıştır. 1 Aralık 1948 yılında Profesörlük ünvanını almış, ardından Fakülteyi temsilen Senatörlüğe ve 1954 yılında da Dekanlığa seçilmiştir. Profesör Gökdoğan böylece üniversitede ilk kadın Senatör ve ilk kadın Dekan olmak şerefine ulaşmış ve Senatörlük görevini uzun yıllar sürdürmüştür. Gökdoğan, 22 yıl Kürsü ve Bölüm Başkanlığı görevinde kalmıştır ve Astronomi Bölümü'ne 46 yıl hizmet etmiştir. Üniversite bahçesine gözlemevi yapımı çalışmalarında öncü olmuştur. Akademik yaşamı boyunca 6 ders kitabı çevirmiştir ve 3 ders kitabı yazmıştır. Bunlara ek olarak 13 tane yayımlanmış bilimsel makalesi vardır.

Remziye Hisar

(1902 - 1992)

İlk Kadın Kimyager

Türkiye Cumhuriyeti'nin **ilk kadın kimyageridir**. Aynı zamanda Sorbonne Üniversitesi'nden mezun ilk Türk kadınıdır. Davutpaşa'daki üç yıllık Mekteb-i İptidai'yi, bir yılda henüz dokuz yaşında iken başarıyla tamamlayarak İttihat ve Terakki Mektebi ve Emirgan, İnas Rüştüyesi'ne devam etti. İstanbul Darülmuallimati'nden mezun olmasının ardından Darülfünun'un kimya bölümüne kaydını yaptırdı. Hisar, eşinin tedavi için Paris'e gitmesinin ardından, bilgisini geliştirmek için Paris'e gitti. Adını bilim dünyasında duyurmak amacı ile Sorbonne'da kimya bölümünde öğrenim görmeye başladı. Sorbonne'da o yıllarda ders veren Langevin ve Madam Curie gibi çok tanınmış bilim insanlarının derslerini izledi. Doktorasına başlayacağı dönemde bursu kesilen Hisar, yurda dönmek zorunda kaldı ve Erenköy Lisesi'ne kimya öğretmeni olarak atandı. Remziye Hisar, zorlu bir çaba sonucunda doktorasını yapmak üzere 1930 yılında yeniden Paris'e gitti. Doktora tezini tamamlamasının ardından, Türkiye'ye dönüp, 1933 - 1936 yılları arasında İstanbul Üniversitesi'nde kimya anabilim dalında doçent olarak görev yaptı, 1959 yılında profesör olduktan sonra 1973 yılında emekliye ayrıldı.

Semiha Cenap Berksoy (1910 - 2004)

İlk Kadın Opera Sanatçısı

Cumhuriyet tarihinin **ilk kadın opera sanatçısıdır**. 1928'de henüz 18 yaşındayken sanata yönelmeye karar verdi. Beyoğlu'nda yaşayan Scarecell adlı şan hocasının sesini beğenmesi üzerine İstanbul Konservatuvarına girmeye karar verdi. Konservatuvar sınavlarında başarılı olan Berksoy, İstanbul Konservatuvarında ses uzmanı soprano Nimet Vahid Hanım'dan dersler aldı. Semiha Berksoy 1932'de Tiyatro Meslek Okulundan mezun olduktan hemen sonra "Üç Saat" operetinde, oynadı. Ardından Muhsin Ertuğrul'un sahneye koyduğu Schiller'in "Hile ve Sevgi" adlı eserinde Luise Müller rolünü canlandırdı. Bu dönemde operetler oldukça popüler olduğundan Semiha Berksoy operetlerin aranan ismi oldu. İlk Türk operası özelliği taşıyan "Özsoy", Türklerin Orta Asya'dan başlayarak dünyada ilk medeniyetin kurucuları oldukları tezini öne sürüyordu. Berksoy, bu operada Aysim rolünü üstlendi. Semiha Berksoy, Türk operasının ve tiyatrosunun sahne tarihine geçmiş; çok yönlü sanat anlayışıyla dikkatleri üzerine çeken en önemli portrelerinden biridir.

Sertab Erener (1964)

Erovizyon Müzik Yarışmasında İlk ve Tek Birincilik

Koloratur soprano türünde bir sese sahip olan Sertab Erener, liseden sonra Konservatuvar'ın Klasik Batı Müziği Bölümü'ne devam etmiş, ancak daha geniş kitlelere ulaşmak için pop müziği tercih ederek operayı bırakmıştır. Profesyonel müzik hayatına 1990'larda, Sezen Aksu'nun yanı sıra birçok ünlü sanatçıyla aynı sahneyi paylaşarak başlayan Erener'in ilk albümünün tirajı 1 milyonu aşmış ve Türkiye'nin en iyi çıkış yapan ilk albümlerinden biri olmuştur. Erener, 2003 Eurovision Şarkı Yarışması'nda Türkiye'yi temsil ederek söylediği "Everyway That I Can" şarkısıyla Riga'da yapılan yarışmada birinciliği kazanarak **Türkiye'ye Eurovision yarışmasındaki ilk ve tek birinciliği** getirmiştir. Almış olduğu sayısız müzik ödülü dışında Eurovision başarısıyla birlikte Türkiye Cumhuriyeti Devlet Üstün Hizmet Madalyası'na layık görülmüştür.

Ümmiye Koçak

(1957)

Kadınlardan oluşan ilk kırsal tiyatro topluluğunu kurucusu

Ümmiye Koçak **kırsal bir köyde kadınlardan oluşan tiyatro topluluğu kuran ilk kadındır.** Koçak çok istemesine rağmen 10 kardeş oldukları için ilkokuldan sonra okula gidememiştir. Ümmiye Koçak, ilkokulu bitirdikten sonra okuduğu kitaplarla kendisini geliştirerek, ilk hikayesini 13 yaşında iken yazmıştır. Evlendikten sonra Mersin'in Arslanköy'üne gelin giden Koçak, köy kadınlarının yaşadıkları sorunları tüm dünyaya göstermek için, 2001 yılında "Arslanköy Kadınlar Tiyatro Topluluğu"nu kurmuştur. Grup, daha sonra kendi hikayelerinden oluşan bir oyun derleyerek "Kadının Feryadı" adlı bu oyunu sahneye taşımıştır. Ümmiye Koçak, "Hasret Çiçekler" adlı oyunuyla 2006 yılında Sabancı Uluslararası Adana Tiyatro Festivali'nde sahne almıştır. Koçak bugüne kadar 17 tiyatro oyunu yazmış ve Arslanköy Kadınlar Tiyatro Topluluğu ile yaklaşık 30 bin kez sahneye çıkmıştır. Koçak'ı ve oyunlarını Türkiye'nin dört bir yanında 70 bine yakın kişi izlemiştir Koçak, tarlalarda çalışarak kazandığı paraları biriktirerek kadına karşı şiddet sorununu anlatan "Yün Bebek" filmini yazmış ve yönetmiştir. 49. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde galası yapılan film, Ümmiye Koçak'a New York Avrasya Film Festivali'nde "Sinemada en iyi Avrasyalı Kadın Sanatçı" ödülünü kazandırmıştır. 2017 yılında ise Ümmiye Koçak, Real Madridli dünya yıldızı futbolcu Cristiano Ronaldo'nun oynadığı Türk Telekom'un reklam filminin yönetmenliğini yapmıştır..

Yıldız Moran

(1932 - 1995)

İlk Kadın Fotoğraf Sanatçılarından

Yıldız Moran, 1950 yılında Robert Kolej'deki son sınıftayken lise eğitimini bırakarak amcası sanat tarihçisi Mazhar Şevket İpşiroğlu'nun yönlendirmesiyle fotoğrafçılık eğitimi almak üzere İngiltere'ye gitmiştir. Eğitimini Bloomsbury Teknik Koleji (1950-52) ve Ealing Broadway Teknik Koleji'nde tamamladıktan sonra ünlü İngiliz fotoğraf sanatçısı John Vickers'ın yanında çalışmaya başlamıştır. İlk sergisini 1953 yılında Cambridge'de açan Moran 1954'te Londra'da dört sergi daha açmıştır. Aynı yıl İspanya ve Portekiz üzerine bir fotoğraf kitabı hazırlamış ve Türkiye'ye dönmüştür. 1970 yılında son sergisini İstanbul'da açtıktan sonra sadece retrospektif sergilerde yer alan Moran'a 1982 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Fotoğraf Enstitüsü tarafından fotoğraf sanatına yaptığı katkılardan dolayı fahri üyelik ünvanı verilmiştir. Kendi bakış açısıyla evrensel bir dili sözlü olarak aktaran Moran, "zamansız" fotoğraflarıyla başlı başına bir ekol haline gelmiştir.

Cumhuriyetin İlk Kadınları

Profesyonel Yaşam

“Daha emin ve daha doğru olarak yürüyeceğimiz bir yol vardır: Büyük Türk kadınına çalışmamıza ortak kılmaktır.”

Mustafa Kemal Atatürk

Ebru Baybara Demir

(1976)

Gastronomi Alanında Basque Culinary World Prize 2023

Dünyanın en iyi 10 şefi arasında sayılan Ebru BaybaraDemir, sosyal gastronomi alanında 20 yılı aşkın süredir hayata geçirdiği projeleri ile göçmen krizinin sosyoekonomik sonuçları, iklim değişikliğinin toprağın yenilenmesi üzerindeki etkisi ve yerel kalkınma başta olmak üzere toplumsal ihtiyaçlara gastronomi perspektifiyle ürettiği çözümlerle Basque Culinary World Prize 2023'ü kazanmıştır. Ebru Baybara **bu ödülü Türkiye'ye taşıyan ilk şef** olmuştur. Ayrıca, Amerikan online içerik platformu HBO Max tarafından "Dünyanın 12 Sıfır Atık Şefi" belgeseline konu olan tek Türk şeftir. Ebru Baybara Demir Ocak 2023'te düzenlenen DLD Münih Konferansında Aenne Burda Yaratıcı Liderlik Ödülü'ne layık görülmüştür. Demir, 2006 yılından bu yana cesur, iyimser, yenilikçi, yaratıcı ve ilham veren niteliklere sahip kadınlara takdim edilen bu ödülü ilk kez Türkiye'ye taşıyan isim olmuştur.

Lale Orta (1960)

İlk Kadın Futbol Antrenörü ve Hakemi

Türkiye'nin **ilk kadın futbol antrenörü** ve **ilk kadın futbol hakemidir**. 1986-2005 yılları arasında futbol hakemi olarak 1500'ün üzerindeki maçta görev almıştır. Türkiye Profesyonel Birinci, İkinci ve Üçüncü Liginde maç yöneten ilk kadın hakemdir. Aynı zamanda Profesyonel Birinci Lig seviyesinde Avrupa'da hakem olarak görev yapan ilk kadındır. 1995 yılında, FIFA tarafından seçilen 27 ülkeden 54 kadın hakem arasına girerek "Dünyanın ilk FIFA kokartlı hakemleri" arasında yer almıştır. Türkiye'nin ilk FIFA kokartlı kadın hakemi olarak 150 uluslararası maç yönetmiştir. 2003 yılında, UEFA tarafından Avrupa Kıtasının 17 en iyi hakemi arasına seçilerek "First Class" listesine alınmıştır. 21 Mayıs 2005 tarihinde UEFA Kupası Kadınlar Final Maçını yönetmiştir. 1993 yılında Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulunda; "Spor Yönetimi" üzerine Yüksek Lisans ve doktora eğitimini tamamlayan Lale Orta' "Dünyada ve Türkiye'de Futbol Organizasyonları üzerine Analitik Bir Yaklaşım" başlıklı tezi ile futbol konusunda doktora tezi yazan ilk kadın futbol doktoru olmuştur.

Leman Bozkurt

Altınçekiç (1932 - 2001)

İlk Kadın Jet Pilotu

Türkkuşu İnönü Tesislerinde planör eğitimi almıştır. 1955 yılında İzmir Hava Harp Okulu'nda eğitimine başlayan Leman Bozkurt Altınçekiç pervaneli uçaklarla eğitimini tamamlayarak Hava Harp Okulu'ndan mezun olduktan sonra Eskişehir'deki jet eğitim filosuna katılmış ve kısa sürede eğitimini başarıyla tamamlamıştır. 1958 yılında jet pilotu brövesi almış ve 9 yıl süreyle F-84 ve T-33 jet uçaklarını kullanmış böylece Türkiye'nin ve NATO'nun ilk ve uzun zaman boyunca tek kadın pilotu olmuştur.

Mualla Eyübođlu

Anhegger (1919 - 2009)

Türkiye'nin İlk Kadın Mimarlarından

Mualla Eyübođlu, 1942'de Devlet Güzel Sanatlat Akademisinden mezun olan Türkiye'nin ilk kadın mimarlarından dır. Erken Cumhuriyet döneminin önemli aktörlerinden olan Mualla Eyübođlu Büyük ağabeyi Sabahattin Eyübođlu ve İsmail Hakkı Tonguç'la beraber Köy Enstitüleri'nin kuruluşunda aktif rol almıştır. Edirne'den Kars'a kadar Türkiye'nin dört bir yanında Enstitü binaları inşa etmiştir. Eyübođlu'nun sadece köy enstitülerinde yürütölen çalışmalarda değil kültürel mirasın belgelenmesinde ve Rumeli Hisarı ve Topkapı Sarayı Harem Dairesi gibi birçok tarihî eserin restorasyonunda önemli katkıları olmuştur Erken Cumhuriyet döneminde, Cumhuriyet'in mimari temsiliyeti ve kentsel ve kırsal alanlarının kalkınması hedefiyle gerçekleşen tasarım ve inşaat faaliyetinin gerçekleşmesinde büyük katkıları olan Mualla Eyübođlu Anhegger Mimarlar Odası tarafından verilen 11. Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde Mimarlığa Katkı Jüri Özel Ödülü'ne değer görölmüştür.

Sabire Aydemir

(1910 - 1991)

İlk Kadın Veteriner Hekimlerinden

İlkokulu İnebolu'da, ortaöğrenimini Erenköy Kız Lisesi'de 1933'te tamamladı. Aynı yıl itibariyle veteriner fakültesine kız öğrencilerin alınacağını öğrenince hayvanlara olan sevgisi nedeniyle veteriner hekimliği tercih etmiştir. 1937 yılında Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden mezun olmuş, mezuniyetinden sonra Ankara Refik Saydam Hıfzısıhha Enstitüsü'nde bakteriyoloji dalında asistan olarak 5 yıl çalışarak Bakteriyoloji uzmanı ünvanını almıştır. Bakteriyolog Veteriner hekim olarak İstanbul Pendik Bakteriyoloji ve Araştırma Enstitüsü; Ankara Etlik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü'nde çalışmıştır. Gönüllü olarak Anadolu'ya tayinini istedikten sonra görev yaptığı Samsun Atakum'da bulunan Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsünden Bakteriyoloji Mütahassısı Kuduz Laboratuvarı şefi olarak emekli olmuştur. 1984 yılında kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınmasının 50. yılı nedeniyle TBMM tarafından kendisine "İlk Kadın Veteriner Hekim" olarak ödül ve plaket verilmiştir.

Dr. Safiye Ali

(1894 - 1952)

İlk Kadın Doktor

Hatice Safiye Ali, Cumhuriyetin **ilk kadın doktorudur**. 2 Şubat 1894 yılında İstanbul'da doğan Safiye Ali, Beşiktaş Rüştüyesi'nde eğitimine devam ederken, dördüncü sınıfta Amerikan Kız Koleji'nin rüştiye kısmına geçmiş, buradan idadi ve rüştiye diplomalarını alarak mezun olmuştur. Safiye Ali'nin hekimlik mesleğine olan ilgisi, Amerikan Kız Koleji'ndeki eğitimi sırasında okulun müdiresi Mary Milss Patrick'in yönlendirmeleri ile birlikte başlamıştır. Safiye Ali, dönemin Maarif Nazırı Şükrü Bey'in sağlamış olduğu burs desteğiyle Almanya'nın Würzburg şehrine giderek tıp eğitimi almıştır. 1921 yılında "Bebeklerde İç Pakimenenjit Kanaması Hakkında" adlı teziyle fakülteden mezun olmuştur. 1923 yılında Türkiye'nin ilk kadın doktoru olarak ülkeye geri dönmüştür. Safiye Ali, Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kadınlar Merkezi'nde de çalışarak anne-çocuk sağlığı üzerinde gönüllü olarak hizmet vermiştir.

Samiye Cahid Morkaya (1897 - 1972)

İlk Ehliyetli Kadın Sürücü ve Şampiyon Ralli Pilotu

Türkiye’de ehliyet alan ve **ilk defa rallilere katılıp zafer kazan kadın pilotudur**. Turing Klüp üyesi olan Samiye Morkaya 8 Eylül 1931 yılında Pangaltı Amerikan Garajından ehliyet almış ve ilk ehliyetli kadın sürücü unvanını sahip olmuştur. Ehliyetini aldıktan sonra Turing Kulüp’ün düzenlediği yarışlara katılmış ve dereceler almıştır. 1932 yılında İstinye – Zincirlikuyu arasındaki 9,5 kilometrelik parkurda yapılan yarışı kazanarak Türkiye’nin ilk defa ralli kazanan kadını olarak tarihe geçmiştir.

Bu yarışa katılan ve birinciliği Samiye hanıma kaptıran erkek pilotlar sonuca itiraz etmişlerdir. Dönemin Sulh mahkemesine giden erkek pilotların itirazları kabul edilmeyerek kanun tarafından da tescilli bir şekilde kupasını kazanmıştır.

Suat Berk (1901 - 2002)

İlk Kadın Sulh Hukuk Mahkemesi Hakimi

Türkiye Cumhuriyetinin **ilk kadın Sulh Hukuk Mahkemesi Hakimi** Suat Berk İstanbul Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul Hukuk Fakültesini kazanmıştır. Suat Berk 1925 yılında Türkiye'de ve hatta o dönemde dünyanın sayılı ülkesinde hukuk fakültesini bitirip diploma alan ve sulh hakimi olarak göreve başlayan ilk kadın hakim olarak tarih sayfalarında yerini almıştır.

Süreyya Ağaoğlu

(1903 - 1989)

İlk Kadın Avukat ve Kadın Hakları Savunucusu

Süreyya Ağaoğlu kadına toplumdaki saygın yerinin kazandırılmasında emeği geçen öncü kadınlardandır. 1920 yılında İstanbul Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra 1921 yılında, hukuk eğitimi görmek için Darülfünun'a başvuran Süreyya Ağaoğlu İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne başvuran ilk kadın öğrenci olarak fakültenin kadın öğrencilere açılmasında öncü rol oynamıştır. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdikten sonra hayatının sonuna kadar avukatlık mesleğini sürdürmüştür. Milletlerarası Kadın Hukukçular Komisyonu'nun iki yıl başkanlığını yapan Ağaoğlu, Hür Fikirleri Yayma Derneği ile Türk-Amerikan Üniversiteler Derneği'nin de kurucusudur. Ağaoğlu, meslek yaşamı boyunca çok sayıda uluslararası konferansta Türkiye'yi temsil etmiş, 1946'daki girişimleri sonucu İstanbul Barosu'nun Beynelmilel Barolar Birliği'ne üye olmasını sağlamıştır. 1946-1960 arasında bu birliğin tek kadın yönetim kurulu üyesi olarak kalmıştır.

Türkiye Kadın Voleybol Milli Takımı

Filenin Sultanları: Takım Sporlarında Avrupa Şampiyonu Olmuş İlk Takım

Türkiye Kadın Milli Voleybol Takımı 2023 yılında Türkiye'ye hem Milletler Ligi şampiyonluğu hem de Avrupa şampiyonluğu getirmiştir. Takım 2023 CEV Avrupa Şampiyonası finalinde Sırbistan'ı 3-2 yenerek Cumhuriyetin 100. yılında Avrupa Şampiyonu olmuştur. 2023 yılında dünyanın 1 numarası olan Filenin Sultanları, **Türkiye'de takım sporlarında Avrupa Şampiyonu olan ilk takım** olarak tarihe geçmiştir. Voleybol alanında Türkiye'ye şampiyonluk getiren ilk Milli Voleybol takımı olan Filenin Sultanları 2003 yılında Avrupa Şampiyonasında ilk defa final maçına çıkmış, 2011, 2017 ve 2021'de üçüncü, 2019'da ikinci olmuştur.

Filenin Sultanları

2023 Kadın Voleybol Milli Takımı

Gizem Öрге

Simge Aköz

Cansu Özbay

Melissa Vargas

Ayça Aykaç

Hande Baladın

Derya Cebecioğlu

Elif Şahin

Eda Erdem DüNDAR

Saliha Şahin

Zehra Güneş

Aslı Kalaç

İlkin Aydın

Ebrar Karakurt

Cumhuriyetin İlk Kadınları

“Cumhuriyet’in İlk Kadınları” çalışması Doç. Dr. Bezen Balamir Coşkun koordinasyonunda TED Üniversitesi Toplumsal Hizmet (TEDU 102) dersi öğrencilerinden Ali Sarp Edeş ve İrem Su Özgül tarafından hazırlanmış, çalışmanın grafik tasarımı Altuğ Coşkun tarafından yapılmıştır. Ayrıca metnin içeriğinin son şeklini almasında DPK İniyatifinin üyelerinden Doçent Dr. Sevgi Uçan Çubukçu ve DPK’nın kurucularından olan Prof. Dr. Zeynep Alemdar katkıda bulunmuştur. Bu çalışmada emeği geçen tüm üyelerimize ve gönüllülerimize teşekkür ederiz.